

Методичні рекомендації щодо створення системи управління освітою територіальних громад. / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевскі В. — К., 2017 (редакція 2020).

ДОДАТОК 1. Повноваження та напрями діяльності органів місцевого самоврядування у сфері освіти

Правовою основою рекомендацій є: Конституція України, ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про добровільне об'єднання територіальних громад», «Про місцеві державні адміністрації», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Постанови КМУ №305 КМУ від 12 березня 2003 р. «Про затвердження Положення про дошкільний навчальний заклад», Постанови КМУ №433 КМУ від 06 травня 2001 р. «Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад» та іншими НПА у сфері освіти.

Права і обов'язки засновника щодо управління закладом освіти визначаються ЗУ «Про освіту», іншими законами України та установчими документами закладу освіти. Згідно ст.25 ЗУ «Про освіту» засновник закладу освіти, або уповноважений ним орган (особа):

- **приймає рішення** про створення, реорганізацію, ліквідацію, зміну типу закладу освіти, затверджує статут (його нову редакцію), укладає засновницький договір у випадках, визначених законом;
- **укладає строковий трудовий договір (контракт) з керівником закладу освіти**, обраним (призначеним) у порядку, встановленому законодавством та установчими документами закладу освіти;
- **розриває строковий трудовий договір (контракт) з керівником закладу освіти** з підстав та у порядку, визначених законодавством та установчими документами закладу освіти;
- **затверджує кошторис та приймає фінансовий звіт закладу освіти** у випадках та порядку, визначених законодавством;
- **здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю закладу освіти;**
- **здійснює контроль за дотриманням установчих документів закладу освіти;**
- **забезпечує створення у закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;**
- **здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;**
- **здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; розглядає скарги** про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг; **сприяє створенню безпечного освітнього середовища** в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу;
- **реалізує інші права, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.**

Методичні рекомендації щодо створення системи управління освітою територіальних громад. / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевскі В. — К., 2017 (редакція 2020).

Засновник або уповноважений ним орган (особа) **може делегувати** окремі свої повноваження органу управління закладу освіти та/або наглядовій (піклувальній) раді закладу освіти.

Також, згідно ст. 66 ЗУ «Про освіту»:

повноваженнями органів місцевого самоврядування - міських ради є:

- **відповідальність за реалізацію державної політики у сфері освіти** та забезпечення якості освіти на відповідній території, забезпечення доступності дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти;
- **планування та забезпечення розвитку мережі закладів** дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти;
- **заснування заклади освіти, а також реорганізують, перепрофілюють (змінюють тип) та ліквідовують їх з урахуванням спеціальних законів;**
- **закріплення за закладами початкової та базової середньої освіти території обслуговування** (крім випадків, встановлених спеціальними законами);
- **забезпечення доступності** дошкільної та середньої освіти для всіх громадян, які проживають на відповідній території, та вживають заходів для забезпечення потреби у дошкільній та позашкільній освіті;
- **забезпечення та фінансування підвезення учнів і педагогічних працівників до закладів початкової та базової середньої освіти і у зворотному напрямку** (у разі потреби - транспортними засобами, пристосованими для перевезення осіб, які пересуваються на кріслах колісних);
- **ведення обліку дітей дошкільного та шкільного віку** у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України;
- **оприлюднення офіційної звітності про всі отримані та використані кошти**, а також перелік і вартість товарів, робіт, послуг, спрямованих на потреби кожного із заснованих ними закладів освіти, та інші видатки у сфері освіти;
- **забезпечення рівних умов розвитку закладів освіти всіх форм власності;**
- **сприяння розробці плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу** (цькуванню) в закладах освіти;
- здійснюють інші повноваження у сфері освіти, передбачені законом.

повноваженнями органів місцевого самоврядування – сільських, селищних рад є:

- **відповідальність за реалізацію державної політики у сфері освіти** та забезпечення якості освіти на відповідній території, забезпечення доступності дошкільної та початкової освіти;
- **заснування закладів освіти, а також реорганізація, перепрофілювання (змінюють тип) та ліквідація їх з урахуванням спеціальних законів;**

Методичні рекомендації щодо створення системи управління освітою територіальних громад. / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевскі В. — К., 2017 (редакція 2020).

- оприлюднення офіційної звітності про всі отримані та використані кошти, а також перелік і вартість товарів, робіт, послуг, спрямованих на потреби кожного із заснованих ними закладів освіти, та інші видатки у сфері освіти;

здійснюють інші повноваження у сфері освіти, передбачені законом.